

Posudek bakalářské práce

Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Autor práce	Richard Savčinský
Název práce	Echo state siete a ich využitie na predpovedanie časových radov
Rok odevzdání	2019
Studijní program	Informatika
Studijní obor	Programování a softwarové systémy
Autor posudku	RNDr. František Mráz, CSc.
Pracoviště	Vedoucí KSVI MFF UK

K celé práci	lepší	OK	horší	nevyhovuje
Obtížnosť zadání		X		
Splnení zadání		X		
Rozsah práce ... <i>textová i implementačná časť, zohľadnení náročnosti</i>		X		
Autor popisuje a implementuje predpovedanie časových postupností pomocou špeciálneho modelu rekurentných neurónových sietí nazývaných Echo state siete (ESN). Tento model umožňuje zachytiť historiu vstupov v stavoch neurónov rezervoára. Lineárna kombinácia stavov neurónov v rezervoári potom slúži na generovanie výstupu, napr. predpovede ďalšieho vývoja. Teoretický model je v práci popísaný a potom implementovaný s tým, že implementácia obecného modelu je ďalej rozšírená o funkcie umožňujúce využiť tento model na predpovedanie vývoja ceny akcie z histórie vývoja cien danej akcie.				
Samotný model ESN je relatívne jednoduchý, ale vyžaduje presné nastavovanie niekoľkých parametrov, závislých od danej úlohy. Toto umožňuje autorom navrhnutá aplikácia, ktorá okrem interaktívnej práce s modelom naviac podporuje opakovane spúšťanie experimentov pre štatistické porovnávanie výsledkov a výbornú reprodukovanosť výpočtov nielen kontrolou generátora náhodných čísel, ale i jednoduchým skriptovaním.				
Výsledky experimentov s ESN pre predpovedanie vývoja ceny akcií a ich porovnanie s výsledkami dosiahnutými metódami ARMA, Stocker a triviálnou stratégou Buy-and-Hold ukazujú, že implementácia ESN je funkčná a simulovaný zisk je porovnatelný so ziskom pri použití ARMA, Stockera alebo Buy-and-Hold.				
Celkovo práca splnila všetky ciele a umožňuje pohodlné experimentovanie s modelom ESN.				

Textová časť práce	lepší	OK	horší	nevyhovuje
Formální úprava ... <i>jazyková úroveň, typografická úroveň, citace</i>		X		
Struktura textu ... <i>kontext, cíle, analýza, návrh, výhodnocení, úroveň detailu</i>		X		
Analýza	X			
Vývojová dokumentace		X		
Uživatelská dokumentace		X		

Formálna úprava a jazyková úroveň práce je dobrá. Chválim, že autor venoval značný priestor popisu významu jednotlivých parametrov modelu a odporúčaniam, aké kombinácie nastavení parametrov sú vhodné na rôzne typy úloh.

Autorom navrhnuté a implementované skriptovanie je relatívne obmedzené, ale na experimentovanie s modelom ESN veľmi užitočné a účinné. V texte by bolo vhodné dôslednejšie rozlišovať medzi konfiguračným súborom a skriptom. Skript môže na rozdiel od konfiguračného súboru obsahovať (niekoľko) príkazov na spustenie výpočtu. Napr. popis načítania skriptu (Load Script File; str. 33) tvrdí, že sa bude vyberať konfiguračný súbor. Podobne na str. 35 sa popisuje formát pre "Konfiguračný súbor", ale je to formát pre skript.

Celkovo je textová časť zrozumiteľná, dobre popisuje model ESN, to ako sa dá aplikovať na reálny problém predpovedania vývoja cien akcií, jeho implementáciu v programe a napokon aj samotné experimenty.

Implementační časť práce

lepší OK horší nevyhovuje

Kvalita návrhu ... architektura, struktury a algoritmy, použité technologie		X		
Kvalita zpracování ... jmenné konvence, formátování, komentáre, testování		X		
Stabilita implementace		X		

Simulátor ESN je plne funkčný a umožňuje pohodlne nastavovať parametre modelu a testovať jeho presnosť na testovacích dátach, ale i aplikáciu na nových dátach. Mriežkové hľadanie optimálnych parametrov – Grid Search – a tiež možnosť uložiť všetky parametre do konfiguračného súboru značne zjednodušuje nastavovanie modelu. Naviac program podporuje jednoduché lineárne skripty a pre štatistické výhodnotenie je možné spúšťať opakovane výpočty. Toto všetko umožňuje jednoducho reprodukovať experimenty. Okrem toho aplikácia zaznamenáva všetky nastavenia v logovacom súbore, takže je možné vyhľadať nastavenia aj starších experimentov.

Autor priložil zdrojové dátá experimentov a k nim príslušné konfiguračné súbory. To umožňuje jednoducho reprodukovať autorom vykonané experimenty. To sa týka nielen experimentov s predpovedaním vývoja cien akcií pomocou ESN, ale aj experimentov s porovnávanými metódami ARMA a Stocker.

Celkové hodnocení Výborně
 Práci navrhoji na zvláštní ocenění Ne

Datum 30.1.2019

Podpis